

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

DESIGN AND STRUCTURE OF M.A. GUJARATI COURSE
FOR SEMESTER BASIS CREDIT SYSTEM

IMPLEMENTED FROM JUNE – 2011

(New Syllabus)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

Design and Structure of M.A. Gujarati Course for semester based Credit System to be implemented from June- 2011

Seme ster	Paper No	Course Name	No. Of Hours Per Week					Course Credits	
			Lect ures	Oth ers	Prac tical	Total			
I	101	સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકળાનું અધ્યયન	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	102	સાહિત્યકળાની વિભાવના અન્વયે પ્રશિષ્ટકૃતિઓનો અભ્યાસ	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	103	મધ્યકાલીન ગુજ. સાહિત્યનાં સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	104-I	આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	3	1		04	04	Elective Course (choice any one out of Three)	
	OR								
	104-II	લોકવાર્મયની વિભાવના અને લોકસાહિત્ય							
OR									
	104-III	કોશવિજ્ઞાન અને સાહિત્યના ઇતિહાસનું લેખન							
	105-I	Information Technology and Data Analysis	3	1		04	04	Inter Disiplinary choice any one out of Two	
OR									
	105-II	Health and Wellness							
Total			15	05		20	20		
II	201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	202	ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	203	અર્વાચીન ગુજ. સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper	
	204-I	તુલનાત્મક સાહિત્ય	3	1		04	04	Elective Course (choice any one out of Three)	
	OR								
	204-II	લોકવાર્મયનું સ્વરૂપ-સંશોધન-સંપાદન અને કૃતિલક્ષી અભ્યાસ							
OR									
	204-III	સાહિત્યમાં માનવીય મૂલ્યો : નારીચેતના, દલિતચેતના							

	205-I	Information Technology and Data Analysis	3	01		04	04	Inter Disiplinary choice any one out of Two
OR								
	205-II	Self Awareness and Personality						
		Total	15	05		20	20	
III	301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : અર્વાચીન	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	302	પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	304-I	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	3	1		04	04	Elective choice any one out of Three
OR								
	304-II	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ- ગદ્ય						
OR								
	304-III	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ- પદ્ય						I.
	305 I	Information Technology and Date Analysis	3	1		04	04	Inter Disiplinary choice any one out of Two
OR								
	305II	Communication Skills						
		Total	15	05		20	20	
IV	401	સાહિત્યિક વિવેચન	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	402	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	403	સમીક્ષા (અપઠિત)	3	1		04	04	Core Course Comp. Paper
	404-I	Dissertation	3	1		04	04	Elective choice any one out of Three
OR								
	404-II	પર્યાવરણ અને ડીઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ						
OR								
	404III	અનુવાદવિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય						
	405I	Information Technology and Date Analysis	3	1		04	04	Inter Disiplinary choice any one out of Two
	405II	Social Problems						
		Total	15	05		20	20	

SCHEME OF EXAMINATION

Students will be evaluated on the basis of a written examination at the end of each semester and internal assessment for each course during the semester. Each paper will be of three hours duration, and the maximum marks for each paper will be 70. The internal assessment for each course will be for 30 marks, out of which 20 marks will be for written tests/ assignments given by the Department and 10 marks for the paper presentation by the student in the departmental seminar in each semester.

University examination would comprise of 5 questions of the total weighting of 70 marks (each question of 14 marks). Each paper will comprise 5 units in all. Essay type questions will be asked on each of the five units. Question no.1 (based on unit.1) one question per unit with an internal option in 1 (a) or 1(b) format.

NOTES

1. For the students doing M.A. degree in Gujarati the courses are divided into core courses and elective courses.
2. Each semester three papers are core papers and one elective course of three options. Students have to select one paper in the Elective Courses.
3. Marks are divided into external and internal. Each course external marks are 70 and internal are 30
4. Dissertation have 70 marks are theory and 30 marks have viva voice examination.
5. The proposed course in Gujarati is recommended to be adopted sequentially with effect from the academic year M.A. Semester –I June – 2010, M.A. Semester- II December-2010, M.A. Semester- III June -2011, M.A. Semester- IV December-2011.

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

એમ.એ. ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વ્યાપક હેતુઓ :—

ભારત સરકાર અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટસ કમિશનની નવી શિક્ષણ નીતિના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો અને સૂચનોને અનુરૂપ બનાવવાના પ્રયત્નરૂપે હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ગુજરાતી વિષયના સેમેસ્ટર સિસ્ટમ પ્રમાણે અનુસ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમનો આ મુસદ્દો તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે :

અનુસ્નાતક કક્ષાના આ અભ્યાસક્રમના વ્યાપક હેતુઓ આ પ્રમાણે છે.

૧. વિદ્યાર્થીઓમાં સૌંદર્યશાસ્ત્ર તથા કળાવિષયક જાણકારી પ્રાપ્ત કરાવવી, એનામાં સંશોધનાત્મક, વિવેચનાત્મક, તુલનાત્મક અને સર્જનાત્મક અભિગમ કેળવવો.
૨. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્યના જ્ઞાનની સાથે સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક સામાજિક સંદર્ભમાં પરિચય કરાવવો.
૩. વિદ્યાર્થીની સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિને વિકસાવવી.
૪. વિદ્યાર્થી પ્રાચીન હસ્તપ્રતો, શિલાલેખો વાંચતો સમજતો થાય અને એની એ દિશાની સંશોધન સંપાદન અને સર્જનની અભિરૂચિ કેળવાય તેવા પ્રયત્ન કરવા.
૫. વિદ્યાર્થી સમાજાભિમુખ બને, એનામાં માનવપ્રેમ અને વિશ્વબંધુતાની ભાવના કેળવાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
૬. એકવીસમી સદીની પ્રગટ બનતી જ્ઞાન પ્રચુરતા તરફ વિદ્યાર્થીને જાગૃત કરી એની વ્યાવસાયિક સજ્જતા કેળવવી.

ઉપરોક્ત વ્યાપક હેતુઓને અધ્યાપકોએ તેમની અધ્યાપન શૈલીમાં સમાવિષ્ટ કરવા અનુરોધ છે. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિથી વિદ્યાર્થીઓને ભાષા અને સાહિત્યના પાયાના ખ્યાલો સમજાવવા ,પ્રશ્નોત્તરી પદ્ધતિથી ચર્ચા કરવી અને કોમ્પ્યુટર – ઈન્ટરનેટ વગેરે ઉપકરણોનો શક્ય તેટલો ઉપયોગ કરી ઉપરોક્ત હેતુઓને સિધ્ધ કરવા પ્રયત્ન કરવો. વિદ્યાર્થીઓ ગ્રંથાલયનો વધુમાં વધુમાં ઉપયોગ કરે તે તરફ વિશેષ ધ્યાન આપવું. અને શક્ય હોય ત્યાં/ત્યારે આંતરિક ચર્ચાઓ વગેરે ગોઠવવાં.

વિદ્યાર્થીઓમાં મૌલિક લેખનની ટેવ પડે તે તરફ પણ વિશેષ પ્રયત્નો કરવા.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

M.A. GUJARATI

SEMESTER – I

Syllabus

Paper	Course Name	Course Credits
101	Comp. Paper core course : સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકળાનું અધ્યયન	04
102	Comp. Paper core course : સાહિત્યકળાની વિભાવના અન્વયે પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ	04
103	Comp. Paper core course : મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	04
104	Elective course : Choice any one option out of three	04
104	Option – I આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	
104	Option – II લોકવાર્તામયની વિભાવના અને લોકસાહિત્ય	
104	Option – III કોશવિજ્ઞાન અને સાહિત્યના ઇતિહાસનું લેખન	
105	Inter Disciplinary Course : Choice any one option	04
105	Option-I Information Technology and Data Analysis	
105	Option-II Health and Wellness	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER – I

Paper – 101 Core Course – Comp. Paper

સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકળાનું અધ્યયન

- એકમ- ૧ સૌંદર્યશાસ્ત્રનો પરિચય :-
- ક સૌંદર્યશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને તેની વિભાવના, સૌંદર્ય : વિભાવના અર્થ અને પરિભાષા
- ખ સૌંદર્યશાસ્ત્ર સાહિત્યકળા અને તત્વજ્ઞાન – આંતરસંબંધો
- એકમ – ૨ સાહિત્ય અને કળાચીમીમાંસા
- ક કળામીમાંસાનું સ્વરૂપ અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર ખ કળાના પ્રકાર
- એકમ –૩ લલિતકળાઓનો અભ્યાસ
- ક લલિતકળાઓ વચ્ચેના આંતરસંબંધો
- ખ સાહિત્યકળાનો આસ્વાદ તથા તેના અર્થઘટનના પ્રશ્નો
- એકમ –૪ ગુજરાતી સાહિત્યમાં કળાવિચારણા
- ક સુધારકયુગ અને પંડિતયુગની કળાવિચારણા
- ખ ગાંધીયુગ તથા અનુગાંધીયુગની કળાવિચારણા
- એકમ –૫ ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો :
- ક આધુનિકયુગમાં કલાવિચાર ખ સાહિત્યમાં અનુકરણ
- ગ સર્જન અને ભાવન ઘ કલાનું સત્ય
- ડ કલા અને નીતિ ચ સાહિત્યકળાની વિશેષતાઓ
- સંદર્ભગ્રંથો :-**
૧. સૌંદર્યશાસ્ત્ર : એક પરિચય – લે. ડૉ. બહેચરભાઈ આર. પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
 ૨. સૌંદર્યવિવેચન લે. બેનેકટ્રો કોરોકૃત અનુ એમ.જી.મચ્છર અને ડૉ. આર.એસ.બેટાઈ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
 ૩. કાવ્ય તત્વવિચાર – આનંદશંકર ધ્રુવ ૪. સાહિત્યવિચાર – આનંદશંકર ધ્રુવ
 ૫. સાહિત્યશાસ્ત્ર તથા સૌંદર્યશાસ્ત્ર- દક્ષાબેન વ્યાસ
 ૬. કલામીમાંસા-સન્નિધાન – સુમન શાહ

SEMESTER – I

Paper – 102 Core Course – Comp. Paper

સાહિત્યકળાની વિભાવના અન્વયે પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

- એકમ- ૧ પ્રશિષ્ટકૃતિની વિભાવના :-
- ક પ્રશિષ્ટકૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- ખ વિશ્વસાહિત્યની પ્રશિષ્ટકૃતિઓ
- ગ ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ
- એકમ – ૨ પ્રશિષ્ટકૃતિ – ૧ (મધ્યકાલીન)
- (સામાન્ય જનરલ પ્રશ્નો આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
- 'અખેગીતા' – અખો. સંપા. ભૂપેન્દ્ર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી)
- એકમ- ૩ પ્રશિષ્ટકૃતિ – ૨ (અર્વાચીન) :-
- (સામાન્ય – જનરલ પ્રશ્નો – આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
- 'સરસ્વતીચંદ્ર' ભાગ- ૧ ગો.મા. ત્રિપાઠી
- એકમ- ૪ પ્રશિષ્ટકૃતિ – ૧ તથા ૨ ના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો :-
- ક કૃતિ-૧ ના પ્રશ્નો (બે માંથી એક)
- ખ કૃતિ-૨ ના પ્રશ્નો (બે માંથી એક)
- એકમ – ૫ પ્રશિષ્ટકૃતિઓના મુદ્દાઓ પર આધારિત ટૂકનોંધના પ્રશ્નો (ચારમાંથી બે)

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ. ભાગ-૧ થી ૩ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- ૧ થી ૬ – સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન
૩. અખો એક અધ્યયન – ઉમાશંકર જોશી- સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન
૪. અખો એક સ્વાધ્યાય – રમણલાલ પાઠક – સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન
૫. નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર – ભારત પ્રકાશન
૬. જ્ઞાની ભક્તકવિ અખો.- નાથાલાલ ગોહિલ
૭. અખો એક અધ્યયન – ભૂપેન્દ્ર ત્રિવેદી
૮. આનંદયાત્રાના સાથી – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

SEMESTER – I

Paper – 103

Core Course – Comp. Paper

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં સ્વરૂપોનો અભ્યાસ

- એકમ- ૧ સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના :-
- ક સાહિત્યસ્વરૂપ અને તેની વિભાવના
 - ખ મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપો પરિચય
 - ક મધ્યકાલીન સાહિત્યની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ
- એકમ – ૨ ફાગુકાવ્યનું સ્વરૂપ :-
- ક ફાગુકાવ્ય સ્વરૂપ વિભાવના અને તેનાં લક્ષણો
 - ખ ફાગુયુકાવ્ય ઉદભવ અને વિકાસ
- એકમ – ૩ 'વસંત વિલાસ' કૃતિનો સ્વરૂપ વિષયક અભ્યાસ :-
- એકમ – ૪ આખ્યાનકાવ્યનું સ્વરૂપ :-
- ક આખ્યાનકાવ્ય સ્વરૂપ વિભાવના અને તેનાં લક્ષણો
 - ખ આખ્યાનકાવ્યનો ઉદભવ અને વિકાસ
- એકમ – ૫ 'કુંવરબાઈનું મામેરૂ' – પ્રેમાનંદ રચિત કૃતિનો સ્વરૂપ વિષયક અભ્યાસ :-

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. મધ્યકાળના સાહિત્ય પ્રકારો – ચદ્રકાન્ત મહેતા
૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ – મધ્યકાળ : અનંતરાય રાવળ
૩. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો – ડોલરરાય માંકડ
૪. સ્વરૂપ સંધિ – સંપાદક : સુમનશાહ
૫. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો : મધ્યકાળ – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૬. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

SEMESTER – I

Paper – 104 Elective Course (Choice any one option out of three) Paper – 104 Option – I

આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય

- એકમ- ૧ આધુનિક અને અનુઆધુનિક સાહિત્યની વિભાવના
- ક આધુનિકતા – આધુનિકતા વિશેનાં વિવિધ મતમતાંતરો તથા અનુઆધુનિકતા સંજ્ઞાવિચાર.
- ખ આધુનિકતાનાં ઉદભવબળો (પશ્ચિમના સાહિત્યમાં અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં).
- ક આધુનિકતાનાં લક્ષણો.
- એકમ- ૨ આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ
- ક અસ્તિત્વવાદ ખ પ્રતીકવાદ
- ગ અસંગતિવાદ ઘ અતિવાસ્તવવાદ
- એકમ- ૩ ક ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા
- ખ ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતા
- ગ પરંપરા અને આધુનિકતા, આધુનિકતા અને અનુઆધુનિકતા વચ્ચેનો સંબંધ – ભેદ
- એકમ- ૪ આધુનિક કૃતિનો આધુનિકતા સંદર્ભે અભ્યાસ :- કૃતિ : 'અશ્રુઘર' –રાવજી પટેલ
- એકમ –૫ 'અશ્રુઘર' કૃતિના સમીક્ષાત્મક ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો.

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા – સુમન શાહ
૨. આધુનિકતાવાદ – પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. અનુઆધુનિકતાવાદ – ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા, ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા – ભોળાભાઈ પટેલ
૫. સર્જક રાવજી પટેલ– મણિલાલ હ. પટેલ
૬. રાવજી પટેલ – જીવન અને કવન – મોહમ્મદ ઈશહાક શેખ
૭. આધુનિકતા – એક સંકુલ પ્રત્યય – બિપીન આશર
૮. ગુજરાતી નવલકથા–રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા
૯. સંરચના અને સરચન – સુમન શાહ
૧૦. ચન્દ્રકાન્ત બક્ષી થી ફેરો – સુમન શાહ
૧૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી એબ્સર્ડ નાટકો – ડૉ. દમયંતી પરમાર

SEMESTER – I

Paper – 104 Elective Course Option – II

લોકવાર્મયની વિભાવના અને લોકસાહિત્ય

એકમ- ૧ લોકવાર્મય અને લોકસાહિત્યની વિભાવના-લોકવિદ્યા પરિચય

- ક લોક (Folk) અને વિદ્યા (Lore) શબ્દના વિવિધ અર્થ
- ખ લોકવિદ્યાની વિભાવના લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ
- ગ લોકવાર્મયનાં લક્ષણો
- ઘ લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ- ૨ લોકવાર્મયનો અન્ય શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

- ક લોકવાર્મય અને ઇતિહાસ
- ખ લોકવાર્મય અને ભાષાશાસ્ત્ર (લોકબોલીના સંદર્ભે)
- ગ લોકવાર્મય અને સમાજશાસ્ત્ર
- ઘ લોકવાર્મય અને પુરાવાસ્તુશાસ્ત્ર

એકમ- ૩ લોકવાર્મયનાં પદ્ય સ્વરૂપો :-

- ક દુહા -સોરઠા
- ખ ખાયણાં
- ગ લોકગીતો
- ઘ લગ્નગીતો
- ડ હાલરડાં
- ચ રાસડા
- છ લોકભજન પદ્યો
- જ મરશિયા

એકમ -૪ લોકવાર્મયનાં ગદ્યસ્વરૂપો.

- ક. કહેવતો
- ખ. ટૂંકાં
- ગ. લોકકથા
- ઘ. દંતકથા

- ચ. લોકવાર્તા
 છ. લોકવ્રત કથા
 એકમ- ૫ લોકવાર્તાનાં ગદ્ય-પદ્ય મિશ્ર સ્વરૂપો :-
 ક ભવાઈનાવેશ
 ખ દુહાબદ્ધ પ્રેમકથાઓ (દુહાબદ્ધ લોકકથાઓ)

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. શબ્દનો સોદાગર - કનુભાઈ જાની
૨. લોકવાર્તા - કનુભાઈ જાની
૩. લોકસાહિત્ય ભાગ-૧,૨ ઝવેરચંદ મેઘાણી
૪. ગુજરાતી લોકવિદ્યા - હસુ યાજ્ઞિક
૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય - હસુ યાજ્ઞિક
૬. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર
૭. હૈંડો વાત માંડીએ - શાન્તિલાલ આચાર્ય
૮. Folk -Lore and Folk Life - Richard D Orson
૯. લોકસાહિત્ય -આલોક, જશવંત શેખડીવાળા
૧૦. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૧. લોકવાર્તા - પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૨. ચંપાની કળીઓમાં કસ્તૂરી - અમૃત પટેલ
૧૩. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૪. લોકગીત - એક અધ્યયન - અમૃત પટેલ
૧૫. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર સંપાદક : બળવંત જાની.

SEMESTER – I

Paper – 104

Elective Course Option – III

કોશવિજ્ઞાન અને સાહિત્યના ઇતિહાસનું લેખન

- એકમ- ૧ કોશવિજ્ઞાન – સંજ્ઞા પરિચય –વિભાવના
કોશરચના અને તેના પ્રકાર
કોશનિર્માણની પ્રક્રિયાની સૈધ્ધાંતિક સમજ
- એકમ –૨ કોશના ઉપયોગો, કોશમાં પ્રયોજાતી પારિભાષિક સંજ્ઞાઓ
કોશમાં સામગ્રીની પસંદગીની પ્રક્રિયા
કોશમાંથી જરૂરી માહિતી પ્રાપ્ત કરવા માટેની રીતો
- એકમ –૩ ગુજરાતીમાં થયેલા વિવિધ કોશનો પરિચય, સૂચિગ્રંથોનો પરિચય
- એકમ –૪ ઇતિહાસ લેખન – સંજ્ઞાપરિચય – વિભાવના
ઇતિહાસ લેખનના પ્રકારો
સાહિત્યનો ઇતિહાસ અને અન્ય ઇતિહાસ
- એકમ –૫ ગુજરાતીમાં સાહિત્યિક ઇતિહાસના લેખનનું કાર્ય
ક મધ્યકાલીન સાહિત્યનું ઇતિહાસ લેખન
ખ અર્વાચીન સાહિત્યનું ઇતિહાસ લેખન
ગ ઇતિહાસ લેખનના અન્ય પ્રકારો

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. સાહિત્યના ઇતિહાસની અભિધારણા – ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૨. ઇતિહાસ અને કેળવણી- દર્શક
૩. ઇતિહાસની વિભાવના – આર.એન.મહેતા
૪. અંગ્રેજી – ગુજરાતી- સંસ્કૃત સાહિત્ય શબ્દાર્થકોશ – સી. વી. મહેતા

SEMISTER-I

Paper: 105 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 105 Option : I (Information Technology and Data Analysis)

1. Main Objectives :

- The First and foremost objective of the course is to familiarize student with the innovation in IT and it can be used in research work of Language and Literature.

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Practical, Book Review Field Work,
Quiz and Research Report.

Unit:1 Introduction to Computers :

- Definition, Characteristics and classification of Computers.
- History of Computers.
- Applications of Computer at Various Level in general
- Block Diagram of Computer.
- Parts of a Standalone computer (With Reference to a PC only) i. CPU, FDD, HDD, keyboard, mouse, VDU, Memories.
- Networking concepts : LAN, WAN, MAN
- What is hardware & Software?
- Type of software.

Unit : 2 Introduction to Windows XP :

- What is an operating system?
- Popular operating system for PCS.
- Introduction to window XP.
- Desk top and its parts.
- Options of start menu.

- Introduction to windows explorer.
 - i. Parts, creating a Folder, Deleting a file, deleting a folder. Copying and moving file and folder.

Unit:3 Introduction to Word – 2007

- What is word processing?
- Advantages of word processing.
- Starting word 2007 and its parts.
- Basic operations on a document
Typing, saving printing, printing preview, opening, closing a document and saving a document with new name.
- Editing a document.
- Move and copy text
- Formatting text and paragraph
- Finding and replacing a text.
- Checking spelling and grammar.
- Auto correct and auto text
- Opening and closing toolbars.

Unit : 4 Advance features of Word -2007

- Using Tabs
- Enhancing a document.
 - i. Page set-up, page break, header and footer, zoom, changing case, print options, and print preview.
- Tables using multiple columns, format painter, auto format.
- Graphics and word art
- Mail merge.

Reference :

- Personal computer, windows 98 and Microsoft office 2000 Antani Hemang and Shah Keyure, TMH
- PC software for windows 98 mad simple, Taxali R.K. TMH.

SEMISTER-I

Paper No : 105 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 105 Option : II (Health and Wellness)

1. Main Objectives :

- To Impart knowledge about Health Fitness and yoga.
- To make Student Understand the nature and cause of various Diseases.
- To make the student Familiar with Various Yogic Processes.

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Practical, Book Review Field Work,
Quiz and Research Report.

Unit:1 Introduction :

- Health Physical Fitness, wellness.
- Component of Physical Fitness.
- Type of Physical Fitness.
- Activities for Development of Physical Fitness.
- Exercise Physiology.
- Function of Anatomy and Biomechanics.
- Components & Assessment.
- Activities and Safe Heart Rate.

Unit:2 Hypo Kinetic/Life Style Diseases and il Management :

- Obesity, Hypertension, Diabetes Menopause Oseteoporosis, Thyroid, Depression, Memory, Phobia.
- Male Reproductive Disorders.
- Asthma, Addiction, Backache.

Unit:3 Yoga, Suryanamskar and its Effects of Human Body/ Alternative Therapy for Health and Wellness/Nutrition :

- Astangyog
- Naturopathy, Acupressure Aryurved and other.
- The Balanced Diet.
- Principal of weight Control.
- Physiology of weight Loss.
- Basic First Aid & Cardiac Life Support (CPR)

Unit:4 Practice, Education Tour And Project :

- Introduction Prayers, Mantra, bhavgeet,
- Lossening Exercises Program.
- Kriyas.
- Yogasan, Suryanamaskar.
- Pranayam, Meditation.
- Bandh and Mantras.
- Health care card.

References :

1. Dr. P.M. Kasundara & K.R. Patel, Physical Fitness and Wellness, Roma Prakashan, Gandhinagar (Gujarati).
2. Swami Rajashi Muni, Yog Darshika 1 to 4 Life Mission, Vadodara (Gujarati, English)
3. Swami Adhyatmanand, Yoga & Health Gujarat Grantha Ratna Karyalaya, A'bad (Gujarati, English)
4. Yoga, Asan, I Pranayam Mudra Krya, Vivekanand Kendra A'bad (Gujarati, English)
5. Suryanamaskar, Yoga Publication Trust Munger, Bihar (Hindi, English)
6. Dr. Nagendrakumar Niraj, Prakrutik Chikista Avam Yoga, Maa Sita Smruti Swasthya Prakashan Mala, Jaypur-20 (Hindi)
7. Dr. Mukund Meheta, Fitness, Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
M.A. GUJARATI
SEMESTER – II
Syllabus

Paper	Course Name	Course Credits
201	Comp. Paper core course : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન : શામળ	04
202	Comp. Paper core course : ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા	04
203	Comp. Paper core course : અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	04
204	Elective Course [Choice any one option out of three]	04
	204 Option- I તુલનાત્મક સાહિત્ય	
	204 Option –II લોકવાદ્યમયનું સ્વરૂપ –સંશોધન – સંપાદન અને કૃતિલક્ષી અભ્યાસ	
	204 Option –III સાહિત્યમાં માનવીય મૂલ્યો નારીચેતના, દલિતચેતના	
205	Inter Disciplinary Course : Choice any one option	04
	205 Option-I Information Technology and Data Analysis	
	205 Option-II Self Awareness and Personality	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER – II

Paper – 201 Core Course – Comp. Paper

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ મધ્યકાલીન / શામળ

એકમ –૧	ક	લેખક ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ સમયની સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિ
	ખ	ગ્રંથકારનું જીવન, ઉછેર
	ગ	ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો
એકમ–૨	ક	ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક અને તાત્ત્વિક દષ્ટિએ ગુજરાતીમાં તેમના સાહિત્યિક કાર્યનો પ્રભાવ
	ખ	ગ્રંથકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જન કાર્ય—મુખ્યકૃતિઓ
	ગ	સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
એકમ–૩		સાહિત્યિક સ્વરૂપ—પ્રકારને કેન્દ્રમાં રાખીને ગ્રંથકારની કૃતિઓની સમીક્ષા
એકમ–૪		ગ્રંથકારની ઉત્તમ કૃતિઓનો સમીક્ષાત્મક—મૂલ્યાંકનાત્મક અભ્યાસ
એકમ–૫		ગ્રંથકારનું પ્રકીર્ણ સાહિત્ય અને ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ— ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન.
- (૨) સાહિત્યનો ઇતિહાસ – મધ્યકાળ – અનંતરાય રાવળ.
- (૩) શામળ— એક અધ્યયન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર.
- (૪) શામળ ભટ્ટકૃત નંદબત્રીસી સંપાદન— હસુ યાજ્ઞિક
- (૫) પદ્યવાર્તાકાર શામળ – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૫) પંદરમી વિદ્યા – શામળની પદ્યવાર્તા – રમેશ શુક્લ
- (૬) મધ્યકાલીન નંદબત્રીસી પરંપરા અને શામળ – કૌશીબેન ચાવડા

SEMESTER – II

Paper – 202 Core Course – Comp. Paper

ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા

- એકમ –૧ ક ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
ખ ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોનો પરિચય
૧. રીતિવિચાર ૨. અલંકાર વિચાર ૩. ઔચિત્ય વિચાર
૪. વક્રોક્તિવિચાર ૫. રમણીયતાની વિભાવના
- એકમ–૨ ક ધ્વનિ સંપ્રદાય– વિભાવના
ખ ધ્વનિનું સ્વરુપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર
- એકમ–૩ ક વક્રોતિસંપ્રદાય–વિભાવના
ખ વક્રોક્તિની વ્યાખ્યા, ભામહ, દંડી અને કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા
- એકમ–૪ ક ભરત મુનિનું નાટ્યશાસ્ત્ર–પરિચય– નગીનદાસ પારેખ
ખ રસપ્રક્રિયા, ભરતનું રસસૂત્ર, લોલ્લટ, શંકુક, ભટ્ટ નાયકે કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા
- એકમ–૫ અભિનવગુપ્તે કરેલી રસવિષયક વિચારણા સાધારણીકરણ, રસપ્રતિતિનાં વિધનો

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત– જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
૩. કાવ્યવિચાર– અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૪. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો – નગીનદાસ પારેખ
૫. રસ અને ધ્વનિ – નગીનદાસ પારેખ
૬. ધ્વનિ – રમેશ શુક્લ
૭. ધ્વન્યાલોક – ડોલરરાય માંકડ
૮. વક્રોક્તિવિચાર – રાજેન્દ્ર નાણાવટી
૯. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા– ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૧૦. સાહિત્યમીમાંસા – વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટાચાર્ય – અનુ. સુરેશ જોશી
૧૧. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રમાં અભિધાવિચાર – અંબાલાલ પ્રજાપતિ

SEMESTER- II

PAPER- 203 Core Course- Comp. Paper

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ

- એકમ : ૧ ક. અર્વાચીન સાહિત્ય અને તેનાં પ્રેરકબળો
ખ. વિભિન્ન સાહિત્યિક સ્વરૂપોનાં ઉદ્ભાવકબળો
ગ. અર્વાચીન સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો પરિચય
- એકમ : ૨ ક. પદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ
સોનેટનું સ્વરૂપ અને વિકાસ
- એકમ : ૩ ક. પદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ
ખંડકાવ્યનું સ્વરૂપ અને વિકાસ
- એકમ : ૪ ક. ગદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ
એકાંકીના સ્વરૂપનો અભ્યાસ અને તેનો વિકાસ
- એકમ : ૫ ક. ગદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ
નવલિકાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ અને તેનો વિકાસ

- સંદર્ભગ્રંથો : (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ૧ થી ૬ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન
(૨) અદ્યતન કવિતા – રઘુવીર ચૌધરી
(૩) આધુનિક ગુજરાતી કવિતા પ્રવાહ – જયંત કોઠારી
(૪) ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા – જયંત કોઠારી
(૫) નવલકથા – શિરીષ પંચાલ
(૬) ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી
(૭) કથાવિશ્વ નવલકથા – બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
(૮) સાહિત્ય સ્વરૂપો (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન) – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
(૯) સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી : નવલકથા – શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન
(૧૦) ટૂંકીવાર્તા : શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન
(૧૧) નાટક : શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન
(૧૨) ઊર્મિકાવ્ય : શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન
(૧૩) નવલકથા – શિલ્પ અને સ્વરૂપ – નરેશ વેદ

SEMESTER- II

PAPER- 204 Elective Course (Option-I)

choice any one option out of three

તુલનાત્મક સાહિત્ય

- એકમ : ૧ ક. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
ખ. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર
- એકમ : ૨ ક. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વસાહિત્ય
ખ. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ
- એકમ : ૩ ક. વિભિન્ન ભાષાઓના સાહિત્ય પર પરસ્પર પડતી અસરો – સાહિત્યિક પ્રભાવ
ખ. સંસ્કૃત વિચારધારાઓનો ગુજરાતી વિવેચન પર પ્રભાવ
ગ. પશ્ચિમી વિચારધારાઓનો આધુનિક ગુજરાતી કવિતા પર પ્રભાવ
- એકમ : ૪ કોઈ પણ બે કૃતિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ.
૧. મૈલા આંચલ ૨. માનવીની ભવાઈ (જનરલ પ્રશ્ન)
- એકમ : ૫ કૃતિઓની સામગ્રી, પાત્ર, વાતાવરણ, અભિગમ વગેરેને લગતા ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો.

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
- (૨) Comparative Literature Studies : An Introduction- B. S. Parawar Buckworth
(London)
- (૩) તુલનાત્મક સાહિત્ય— પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૪) તુલનાત્મક સાહિત્ય— ધીરુ પરીખ
- (૫) સ્વાધ્યાય – ડૉ. દમયંતી પરમાર – ડિવાઈન પબ્લીકેશન

SEMESTER- II

PAPER- 204 Elective Course (Option – II)

લોકવાહ્મયનું સ્વરૂપ—સંશોધન, સંપાદન અને કૃતિલક્ષી અભ્યાસ.

- એકમ –૧ લોકવાહ્મયના સંશોધન, સંપાદનની પદ્ધતિઓ.
- ક લોકવાહ્મયના સંશોધન, સંપાદનમાં ક્ષેત્રકાર્ય (ફીલ્ડ વર્ક) અને તેની પદ્ધતિઓ.
- ખ ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિ.
- ગ ગ્રંથાલય પદ્ધતિ.
- ઘ નિરીક્ષણ પદ્ધતિ.
- એકમ—૨ લોકવાહ્મયનું સંપાદન.
- ક વિષયદષ્ટિએ સંપાદન
- ખ સ્વરૂપદષ્ટિએ સંપાદન
- એકમ—૩ લોકગીત અને કથાગીત.
- ક લોકગીતનું સ્વરૂપ, લોકગીતની વિશેષતાઓ, લોકગીતનાં લક્ષણો, વ્યાખ્યાઓ.
- ખ કથાગીતનાં લક્ષણો, કથાગીતના પ્રકારો.
- એકમ—૪ લોકવાર્તા
- ક લોકવાર્તાનું સ્વરૂપ, લક્ષણો અને તેની વિશેષતાઓ.
- ખ લોકવાર્તા સંપાદનની પદ્ધતિઓ અને તેનું વૈજ્ઞાનિક વર્ગીકરણ.
- એકમ—૫ લોકવાહ્મયનાં સ્વરૂપ – (નોંધ રૂપે)
- ક પુરાકથા
- ખ પરીકથા
- ગ પશુકથા
- ઘ લોકકથાના મૂળસ્ત્રોતો
- ઙ લોકગીતની ધ્રુવપંક્તિઓનો પ્રકાર.

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. શબ્દનો સોદાગર – કનુભાઈ જાની
૨. લોકવાક્યમય – કનુભાઈ જાની
૩. લોકસાહિત્ય ભાગ-૧,૨ ઝવેરચંદ મેઘાણી
૪. ગુજરાતી લોકવિદ્યા – હસુ યાજ્ઞિક
૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય – હસુ યાજ્ઞિક
૬. ગુજરાતનાં લોકગીતો – ખોડીદાસ પરમાર
૭. હૈંડો વાત માંડીએ – શાન્તિલાલ આચાર્ય
૮. Folk –Lore and Folk Life – Richard D Orson
૯. લોકસાહિત્ય –આલોક, જશવંત શેખડીવાળા
૧૦. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ – હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૧. લોકવાર્તા – પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૨. ચંપાની કળીઓમાં કસ્તૂરી – અમૃત પટેલ
૧૩. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૪. લોકગીત – એક અધ્યયન – અમૃત પટેલ
૧૫. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર સંપાદક : બળવંત જાની.

SEMESTER- II
PAPER- 204 Elective Course (Option – III)

સાહિત્યમાં માનવીય મૂલ્યો, નારીચેતના, દલિતચેતના

- એકમ –૧ સાહિત્યનું પ્રયોજન, સાહિત્યની ઉપયોગિતા, કલા ખાતર કલા અને જીવન ખાતરકલા, જીવનમૂલ્યો.
- એકમ –૨ નારીચેતના
- ક નારીવાદી સાહિત્ય અને તેની વિભાવના.
- ખ ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીચેતનાનું નિરૂપણ.
- એકમ–૩ નારીચેતના સંદર્ભે કૃતિઅભ્યાસ.
- આંધળી ગલી – ધીરુબેન પટેલ.
- એકમ–૪ દલિતચેતના
- ક દલિતસાહિત્ય અને તેની વિભાવના
- ખ ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતચેતનાનું નિરૂપણ.
- એકમ–૫ દલિતચેતના સંદર્ભે કૃતિઅભ્યાસ.
- ગુજરાતી દલિત વાર્તાસૃષ્ટિ– સંપાદક: મોહન પરમાર, હરીશ મંગલમ્.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) સાહિત્યમાં નારીચેતના –સંપાદક: કલ્પના શાહ.
- (૨) પ્રત્યાયન–ભી.ન. વણકર.
- (૩) સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ–પથિક પરમાર
- (૪) ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા –સંપાદક: –મોહન પરમાર.
- (૫) શિવકુમાર જોષી અને જૈનેન્દ્રકુમારની નવલકથાઓમાં નારીચેતના– ડૉ. દમયંતી પરમાર
- (૬) ધીરુબહેન પટેલનું લઘુનવલવિશ્વ– મહેશ પટેલ
- (૭) સર્જન પ્રક્રિયા અને નારી ચેતના – ઉષા ઉપાધ્યાય
- (૮) નારીવાદ વિભાવના અને વિમર્શ– ઉર્વશી પંડ્યા
- (૯) ગુજરાતી દલિત સાહિત્યની રૂપરેખા – સંપાદન, નાથાલાલ ગોહિલ
- (૧૦) દલિત સાહિત્ય અભ્યાસ અને અવલોકન – સંપાદન, ગુણવંત વ્યાસ
- (૧૧) દલિત સંવેદના અને સાહિત્ય – નાથાલાલ ગોહિલ

SEMESTER-II

Paper No : 205 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 205 Option : I (Information Technology and Data Analysis)

1. Main Objectives :

- The First and foremost objective of the course is to familiarize student with the innovation in IT and it can be used in research work of Language and Literature.

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Practical, Book Review Field Work,
Quiz and Research Report.

Unit:1 Introduction to Excel-2007 :

- What are an electronic worksheet and its advantage?
- Starting Excel and Excel Screen.
- Entering Value Text and Formulas.
- Advantages of using Formula.
- Concept of Cell, Range, Worksheet and Workbook.
- Saving, closing, opening a workbook.
- Creating a New worksheet.
- Moving and Copping data.
- Doing and Undoing Actions.
- Inserting and Deleting Columns and rows.
- Formatting Worksheet.
- Changing column Width.
- Printing the worksheet.
- Setting a page and margins and defining header and footer.

Unit :2 Advanced Features of Excel 2007 :

- Creating a charts
- Using data and Time.
- Functions
Average, count, max, min, Stdev, Var, Sum, Abs, Imt, Log, Mod, round. Sqrt, Auto sum, Fv and Pv, if.
- Using Database functions :
DMAX, DAVERAGE, DCOUNT, DMAX, DMIN, DUM, DVAR

Unit : 3MS Power Point 2007 (Basics) :

- What is a power point?
- Creating a presentation
- Power point views and running a slide show.
- Editing presentation.
- Editing Text including Data.
- Printing a presentation.

Unit :4 MS Power Point 2007 (Advanced) :

- Customizing your presentation.
- Slid show
- Working with slide object.
- Editing Drawing Object.
- Editing Line Attributes.
- Changing Font Attributes.
- Moving and Coping Objects.
- Manipulating Objects.
- Showing the presentation.
- Enhancing your slide show.
- Animation and transitions.
- Music, Sound and Videos.

Reference :

- Personal computer, windows 98 and Microsoft 2000 Antani Hemang and Shah Keyur, TMH.
- PC software for windows 98 mad simple, Taxali R.K, TMH

SEMISTER-II

Paper No : 205 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 205 Option : II (Self awareness and personality)

1. Main Objectives :

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Book Review Field Work, Quiz and Research Report.

Unit : 1 Introduction :

- What is self awareness?
- What is NOT self awareness
- How to become self aware :
Some way of thinking about yourself
- Personality : One way of thinking about yourself.

Unit : 2 The Big Five Personality Dimensions :

- Openness.
- Conscientiousness
- Extraversion
- Agreeableness.

Unit :3 Johari Windows :

- What is johari window?
- Fore quadrants.
- History of johari window.
- Usage of johari window application.
- Steps in johari window process.
- Strengths in johari window.
- Limitation of johari window.

Unit :4 Self Concept :

- What is self concept?
- Formation of self concept.
- Parts of self concept :
 - Values
 - Beliefs.
 - Attitude
 - Feelings
- How it affects our personality and our life.
- Restructuring the self concept.

References :

1. Aamodt, M. (2004), Applied Industrial Organization Psychology (4th ED.). wadsworth Thomson Learning : Belmont, CA ISBN : 05459692.
2. Whetten, D. & Camron, K. (2002). Developing Management SKILLS (5th Ed.) Prentice Hall : Upper Saddle, NJ.
3. Block, jack (2010). The five factor framing of personality and beyond : some ruminations. Psychological Inquiry, 21 (1) 2-25.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

M.A. GUJARATI

SEMESTER – III

Syllabus

Paper	Course Name	Course Credits
301	Core Course Comp. Paper : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : અર્વાચીન ગ્રંથકાર : ઉમાશંકર જોશી	04
302	Core Course Comp. Paper : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	04
303	Core Course Comp. Paper : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	04
304	Elective Course	04
304	Option- I સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	
304	Option –II સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ– ગદ્ય	
304	Option – III સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ– પદ્ય	
305	Inter Disciplinary Course : Choice any one option	04
305	Option-I Information Technology and Data Analysis	
305	Option-II Communication Skills	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER – III

PAPER- 301 Core Course- Comp. Paper

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : અર્વાચીન

ગ્રંથકાર : ઉમાશંકર જોશી

- એકમ : ૧** ક. લેખક— ગ્રંથકારના જન્મ અને કવનકાળ સમયની સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિ
- ખ. ગ્રંથકારનું જીવન, ઉછેર
- ગ. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો
- એકમ : ૨** ક. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક અને તાત્વિક દષ્ટિએ ગુજરાતીમાં તેમના સાહિત્યિક કાર્યનો પ્રભાવ
- ખ. ગ્રંથકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય— મુખ્ય કૃતિઓ
- ગ. સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
- એકમ : ૩** સાહિત્યિક સ્વરૂપ— પ્રકારને કેન્દ્રમાં રાખી ગ્રંથકારની કૃતિઓની સમીક્ષા
- એકમ : ૪** ગ્રંથકારની ઉત્તમ કૃતિઓનો સમીક્ષાત્મક – મૂલ્યાંકનાત્મક અભ્યાસ
- એકમ : ૫** ગ્રંથકારનું પ્રકીર્ણ સાહિત્યિક અર્પણ અને ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ભાગ ૧ થી ૬ – ગુજ. સાહિત્ય પરિષદ
- (૨) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ધીરુભાઈ ઠાકર

SEMESTER- III

PAPER- 302 Core Course- Comp. Paper

પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા

- એકમ : ૧ ક. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ
ખ. પ્લેટોની કલાવિચારણા
ગ. એરીસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના

- એકમ : ૨ ક. વર્ડઝવર્થનો કવિતાવિચાર
ખ. લોન્જાઈનસની ભવ્યતાની વિભાવના

- એકમ : ૩ ક. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતા વિચાર
ખ. કોલરિજનો કલ્પના વિચાર

- એકમ : ૪ ક. ક્રોચેનો અભિવ્યક્તિવાદ
ખ. કાન્ટનો કવિતાવિચાર

- એકમ : ૫ ટી.એસ. એલિયટનો કવિતાવિચાર
- પરંપરા અને વૈયક્તિક પ્રતિભા
 - કલાની નિર્વૈયક્તિકતા
 - કવિતાના ત્રણ સૂર
 - વસ્તુગત સહસંબંધકનો સિદ્ધાન્ત

- સંદર્ભગ્રંથો :- (૧) પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાન્તો- બહેચરભાઈ પટેલ
(૨) પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા- જયંત કોઠારી
(૩) એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
(૪) ઉદાત્તત્વ - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
(૫) પશ્ચિમનું સાહિત્યવિવેચન - શિરીષ પંચાલ
(૬) ક્રોચેનો કલાવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
(૭) પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
(૮) પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસાના - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન
(૯) સાર્ત્રનો સાહિત્યવિચાર - સુમન શાહ

SEMESTER- III

PAPER- 303 Core Course- Comp. Paper

ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

- એકમ : ૧ ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનો સામાન્ય પરિચય**
- ક. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્ર વિભાવના અને બંને વચ્ચેનો સામ્યભેદ
 - ખ. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ – કાર્ય, ભાષાવિજ્ઞાનની વિભિન્ન વિદ્યાશાખાઓ
 - ગ. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિવિધ વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ
- એકમ : ૨ ક. ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનનું મહત્વ**
- ખ. ભાષા-અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ (વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક અને તુલનાત્મક)
 - ગ. ભાષાના વિવિધ ઉપયોગો, ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન
- એકમ : ૩ ભાષાનું સ્વરૂપ**
- ક. ભાષા એટલે શું ? ભાષાની વ્યાખ્યા અને ભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ
 - ખ. ભાષા અવગમન વ્યવહારનું ઉત્તમ સાધન, માનવ ભાષા અને પશુ-પંખીઓના અવગમનની રીતો અને ભેદ
 - ગ. ભાષા અને વિવિધ સંકેતો- ચેષ્ટાઓ, ઈશારાઓ, સંજ્ઞાઓ, ચિહ્નો
- એકમ : ૪ ક. ભાષાની યાદચ્છિતા, ભાષાની વ્યવસ્થા**
- ખ. ભાષા અને અર્થ, શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ
 - ગ. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ
- એકમ : ૫ ઉચ્ચારણની પ્રક્રિયા, ભાષાનાં ઘટકઅંગો**
- ક. ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા, વાગવયવો અને તેમનું કાર્ય
 - ખ. ધ્વનિ, ધ્વનિસ્વરૂપ અને ભાષાના ધ્વનિઘટકો
 - ગ. રૂપ, રૂપઘટકો અને તેમની રચના
 - ઘ. વાક્યરચના અને વાક્યના પ્રકાર

સંદર્ભગ્રંથો :

1. **Introductory Linguistics**
2. **Gujarati Language and Literature - N.B. Divatia**
3. **Gujarati Phonology R.L. Turnr (Old)**
4. **The Study of Language- Carroll (J.R.)**
5. ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન – ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
6. વ્યુત્પત્તિ વિચાર – ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી.
7. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતની બોલીઓ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
8. ગુજરાતી વ્યાકરણ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
9. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
10. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
11. ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા – કે.કા. શાસ્ત્રી
12. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
13. ધ્વનિસ્વરૂપની વિભાવનાઓનો વિકાસ – ભારતી મોદી

SEMESTER- III

PAPER- 304 Elective Course

Choice any one option out of three

PAPER- 304 Option- I

સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

- એકમ : ૧** સમૂહ માધ્યમો અને તેની વિભાવના, લોકશાહીમાં સમૂહ માધ્યમોનું મૂલ્ય, સમૂહ માધ્યમોના પ્રકાર
- એકમ : ૨** સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ, સાહિત્યિક પત્રકારત્વની વિભાવના, સાહિત્યિક પત્રકારત્વનું પ્રયોજન, કાર્યક્ષેત્ર, ટેનિકો તથા સામયિકોનું સાહિત્યિક પત્રકારત્વ
- એકમ : ૩** સુધારકયુગ અને પંડિતયુગનું સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો
- અ. સુધારકયુગ**
- ક. દાંડિયો
ખ. બુદ્ધિપ્રકાશ
ગ. ગુજરાત શાળાપત્ર
- ઘ. ગુજરાતી
ડ. સત્યપ્રકાશ
- બ. પંડિતયુગ**
- ક. પ્રિયંવદા / સુદર્શન
ખ. વસંત
ગ. જ્ઞાનસુધા
- એકમ : ૪** ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ અને આધુનિક યુગનું સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો
- અ. ગાંધીયુગ**
- ક. વીસમીસદી
ખ. પ્રસ્થાન
ગ. કૌમુદી / માનસી
ઘ. કુમાર
ડ. સંસ્કૃતિ
- બ. અનુગાંધીયુગ તથા આધુનિક યુગ**
- ક. પરબ
ખ. એતદ્
ગ. શબ્દસૃષ્ટિ
ઘ. પ્રત્યક્ષ
ડ. ફાર્બસ ગુજરાતી ત્રૈમાસિક
ચ. ગદ્યપર્વ
- એકમ : ૫** કેટલાક પ્રમુખ સાહિત્યિક પત્રકારોનું પ્રદાન
- ક. નર્મદ
ખ. કનેયાલાલ મુનશી
ગ. ઝવેરચંદ મેઘાણી
- ઘ. ગાંધીજી
ડ. ઉમાશંકર જોશી
ચ. સુરેશ જોષી

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) – અને સાહિત્ય સંપા. યશવંત ત્રિવેદી
- (૨) પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય સંપા. યશવંત ત્રિવેદી
- (૩) સંદર્ભ – જયંત કોઠારી
- (૪) સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ – લે. અમિતા ઠાકોર
- (૫) સામયિકોની સૃષ્ટિ– સંપા. યાશીન દલાલ
- (૬) પત્રકારત્વના પ્રવાહો – લે. વિષ્ણુ પંડયા
- (૭) સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ – સંપા. કુમારપાળ દેસાઈ
- (૮) સાહિત્યિક પત્રકારત્વ – સંપા. કિશોર વ્યાસ
- (૯) સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય – પ્રીતિ શાહ
- (૧૦) પ્રખર પત્રકારો – યાશીન દલાલ
- (૧૧) પ્રકાંડ પત્રકારો – યાશીન દલાલ
- (૧૨) મીડિયા મેસેજ – સુમન શાહ

SEMESTER- III

PAPER- 304 Elective Course Option- II

સાહિત્યિક સ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ— ગદ્ય

- એકમ : ૧ ગદ્યનું સ્વરૂપ અને તેની વિભાવના
ગુજરાતી સાહિત્યનાં પ્રમુખ ગદ્ય સ્વરૂપો
સાહિત્યકૃતિનાં સ્વરૂપ—લક્ષણો નક્કી કરવાની રીતો.
- એકમ : ૨ ગુજરાતીના કોઈ એક પ્રમુખ ગદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ— નવલકથાનું સ્વરૂપ
- એકમ : ૩ નવલકથા સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને ગુજરાતીમાં તેનો વિકાસ
- એકમ : ૪ ગુજરાતનો નાથ— ક.મા. મુનશી કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ
- એકમ : ૫ ગુજરાતનો નાથના સ્વરૂપલક્ષી ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ— ૧ થી ૬ — ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- (૨) અર્વાચીન ગુજ. સા.ની વિકાસરેખા — ધીરુભાઈ ઠાકર
- (૩) સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી : નવલકથા — શિલ્પ અને સર્જન — ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર, ભારત પ્રકાશન

SEMESTER- III

PAPER- 304 Elective Course Option- III

સાહિત્યિક સ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ— પદ્ય

- એકમ : ૧ કવિતાની વિભાવના, કવિતા—પદ્યનાં ઘટકતત્ત્વો
કાવ્યનાં વિભિન્ન સ્વરૂપોનો પરિચય
- એકમ : ૨ ગુજરાતીનું કોઈ એક પ્રમુખ પદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ— સોનેટ
- એકમ : ૩ સોનેટ સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને ગુજરાતીમાં તેનો વિકાસ.
- એકમ : ૪ મહારાં સોનેટ — બ.ક. ઠાકોરનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ
- એકમ : ૫ મહારાં સોનેટના ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ— ૧ થી ૬ — ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- (૨) અર્વાચીન ગુજ. સા.ની વિકાસરેખા — ધીરુભાઈ ઠાકર
- (૩) ગુજ. સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) — અનંતરાય રાવળ
- (૪) ગુજ. સાહિત્ય સ્વરૂપો —અર્વાચીન — ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર

SEMISTER-III

Paper No : 305 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 305 Option : I (Information Technology and Data Analysis)

1. Main Objectives :

- The First and foremost objective of the course is to familiarize student with the innovation in IT and it can be used in research work of Language and Literature.

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Practical, Book Review Field Work,

Quiz and Research Report.

Unit:1 Introduction to HTML :

- Introduction to HTML
- What is HTML, a brief History
- Structure of a page
- Creating a simple web pages
- All about Links
- Text formatting with HTML

Unit : 2 Internet :

- What is internet and its advantage
- WWW, Email, Chatting and Voice mail. Document Transfer
- E Commerce
- B2B and B2C Concepts
- Electronic stock market and exchange
- Virus.

Unit : 3 MS Access 2007 :

- Introduction to Access 2007
- Database and Database management system
- Salient Features of Access 2007
- Screen of Access 2007

Unit:4 MS Access 2007 :

- Understanding of following database objects
- Tables, queries, Forms and Reports
- Creating a Table in Design View
- Creating a Data from using wizards
- Queries using design View
- Creating Report using Wizards

Reference :

1. Personal Computer Window 98 and Microsoft office 2007, Antani Hemang and Shah Keyur, TMH.
2. PC Software for windows 98 and simple, TExali RK, TMH
3. Mastering Microsoft Office 2000, D.P.Nagarpal, Wheeter Publishing.

SEMISTER-III

Paper No : 305 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 305 Option : II (Communication Skills)

1. Main Objectives :

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Book Review Field Work, Quiz and
Research Report.

Unit : 1 Definition :

- Communication : importance of Communication
- Types of communications : interpersonal and Intrapersonal communication
- Verbal and Non Verbal Communication
- Differential individual communication and Group Discussion

Unit : 2

- Transactional Analysis
- Roots of Transactional Analysis
- Early transactional analysis theory and model
- ego status
- Transactions
- Strokes
- Games people play
- Life Scripts and Early Decisions
- Existential Positions
- Application of this theory

Unit :3

- Model of Communication
- Barriers to communication
- Communication and conflict management

Unit : 4

- Video clips on communication
- Project and Presentations
- **Social skills** and conflict Management skills
- Component of social skills, effective ways of dealing with people.
- Types of conflicts (interpersonal, intra group and inter group conflicts)
- Basic concepts, Cues signals, symbols and secrets of body language.
- Significance of body language in communication and assertiveness training
- Conflict stimulation and conflict resolution techniques for effective conflict management.

Reference :

1. Barker A- Improve your communication skills- Kogan Page India Pvt. Ltd., New Delhi (2006)
2. Aamodt, M (2004). Applied industrial organizational Psychology (4th Edition). Wadsworth Thomson Learning : Belmont, CA ISBN : 0534596932
3. Whetten, D. & Cameron, K. (2002). Developing Management Skills (5th Edition) Prentice Hall : Upper Saddle, NJ.
4. Block, Jack (2010). The five factor framing of personality and beyond : some ruminations. Psychological Inquiry, 21 (1), 2-25.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
M.A. GUJARATI
SEMESTER – IV
Syllabus

Paper	Course Name	Course Credits
401	Core Course Comp. paper : સાહિત્યિક વિવેચન	04
402	Core Course Comp. paper : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	04
403	Core Course Comp. paper : સમીક્ષા(અપક્રિત)	04
404	Elective Course	04
404	Option-I Dissertation	
404	Option-II પર્યાવરણ અને ડીઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ	
404	Option-III અનુવાદવિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય	
405	Inter Disciplinary Course : Choice any one option	04
405	Option-I Information Technology and Data Analysis	
405	Option-II Social Problems	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER- IV

PAPER-401 Core Course Comp. Paper

સાહિત્યિક વિવેચન

- એકમ :૧
- ક સર્જન અને વિવેચનની વિભાવના
 - ખ સાહિત્યિકલામાં બંનેનું મૂલ્ય
 - ગ ગુજરાતી સાહિત્યમાં સર્જક અને વિવેચક વિશેના મતમતાંતરો અને વિવાદો
- એકમ :૨
- વિવેચનના પ્રકારો
- ક અવલોકન ઘ. મૂલ્યાંકન
 - ખ આસ્વાદ- રસદર્શન ડ. તુલનાત્મક અભ્યાસ
 - ગ સમીક્ષા
- એકમ :૩
- ક ગુજરાતી સાહિત્યમાં વિવેચનનો ઉદ્ભવ અને તેનો વિકાસ
 - ખ ગુજરાતીના પ્રમુખ વિવેચકો અને તેમનું અર્પણ
- એકમ :૪
- કોઈપણ એક વિવેચકની સમગ્ર વિવેચન પ્રવૃત્તિનો અભ્યાસ રા.વિ. પાઠકનું વિવેચન કાર્ય
- એકમ :૫
- ઉપરોક્ત મુદ્દાઓ પર આધારિત ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો:-

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન-જયંત કોઠારી
- (૨) વિવેચનની ભૂમિકા-પ્રમોદકુમાર પટેલ
- (૩) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પટેલ
- (૪) આપણું વિવેચન સાહિત્ય - હીરાબેન પાઠક
- (૫) રામનારાયણ પાઠકની કાવ્યતત્વ વિચારણા - ડૉ. અશ્વિન દેસાઈ

SEMESTER- IV

PAPER-402 Core Course Comp. Paper

ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

- એકમ :૧ ભારત યુરોપીય, ભારત-ઈરાની તથા ભારતીય આર્ય ભાષાકુળનો ઐતિહાસિક ક્રમાનુસાર પરિચયાત્મક ખ્યાલ (પરિવર્તનનાં લક્ષણો જરૂરી નથી)
- એકમ :૨ ભારતીય-આર્યના વિકાસની ભૂમિકાઓ અને તેમની ભાષાઓ
- ક. પ્રાચીન ભારતીય-આર્ય
- ખ. મધ્યમ ભારતીય-આર્ય
- ગ. અર્વાચીન ભારતીય-આર્ય
- (મહત્વનાં પરિવર્તનોની નોંધ સાથે)
- એકમ :૩ ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ગુજરાતી ભાષાના વિકાસના વિભિન્ન તબક્કાઓ
- એકમ :૪ ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઓનો અભ્યાસ
- ક. ગુજરાતી ભાષાની સ્વરવ્યવસ્થા, ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
- ખ. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો
- ગ. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી ધ્વનિઓ
- ડ. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધસ્વરો
- ચ. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો
- એકમ :૫ ટૂંકનોંધના પ્રશ્નો
- ક. ગુજરાતની બોલીઓ
- ખ. ગુજરાતી વાક્યરચના અને તેના પ્રકાર
- ગ. ગુજરાતીમાં પદસંવાદ અને પદક્રમ
- ડ. ગુજરાતીનું શબ્દભંડોળ
- ચ. ભાષામાં ધ્વનિપરિવર્તન અને તેના પ્રકાર

સંદર્ભ ગ્રંથો:-

1. Introductory Linguistics
2. Gujarati Language and Literature - N.B. Divatia
3. Gujarati Phonology R.L. Turnr (Old)
4. The Study of Language- Carroll (J.R.)
5. ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન – ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
6. વ્યુત્પત્તિ વિચાર – ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી.
7. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતની બોલીઓ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
8. ગુજરાતી વ્યાકરણ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
9. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
10. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
11. ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા – કે.કા. શાસ્ત્રી
12. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

SEMESTER- IV

PAPER-403 Core Course Comp. Paper

સમીક્ષા (અપઠિત)

- એકમ : ૧ નિબંધ લેખન
આ એકમમાં સાંપ્રત પ્રવાહો પર, પ્રકૃતિ – કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જીત આફત પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
- એકમ :૨ સાહિત્યિક નિબંધ લેખન
આ એકમમાં કોઈપણ એક સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે. જેમકે, પાશ્ચાત્ય સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ વગેરે.
- એકમ :૩ કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા– કાવ્યનું રસલક્ષી–મૂલ્યાંકન આસ્વાદ લેખન
- એકમ :૪ અંગ્રેજી પરિચ્છેદનું ગુજરાતીમાં ભાષાન્તર
આ એકમમાં 'જજમેન્ટ ઈન લિટરેચર' પુસ્તકના પ્રકરણ : ૧ માંથી પરિચ્છેદ પૂછાશે. (પૂછાયેલા બે પરિચ્છેદ પૈકી કોઈ એકનો અનુવાદ કરવાનો રહેશે.)
- એકમ :૫ કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર
વિકલ્પે
ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

સંદર્ભગ્રંથો:–

૧. સાહિત્યિક નિબંધો – સંપા, પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સંદર્ભ : સંપાદક : જયંત કોઠારી.
૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ. સુરેશ જોશી.
૪. કવિતાની સમજ. હેમન્ત દેસાઈ.
૫. સાહિત્યાયન – બાબુ દાવલપુરા
૬. અપઠિત લેખન કૌશલ અને પરીશીલન – નિતિન વડગામા

SEMESTER- IV

PAPER-404 Elective Course

Choice any One option out of three

Option-I : Dissertation

ડિઝર્ટેશન રાખનાર વિદ્યાર્થીને નિમ્નસૂચિત શરતો બંધનકર્તા રહેશે.

- (૧) ડિઝર્ટેશનનો વિષય વિદ્યાર્થીએ સ્થાનિક અનુસ્નાતક અધ્યાપક સાથે રહી તેમની સંમતિથી નક્કી કરવાનો રહેશે તથા પ્રવેશની આખર તારીખ પછીના એક મહિના સુધીમાં યુનિવર્સિટીમાં જાણ કરવાની રહેશે. મંજૂરી મેળવવા અરજી સાથે વિદ્યાર્થીએ સેમેસ્ટર-૩ (ત્રણ) ની પ્રમાણિત કરેલી ગુણપત્રકની નકલ રજૂ કરવાની રહેશે.
- (૨) ડિઝર્ટેશનનું માર્ગદર્શન સ્થાનિક અધ્યાપક જ કરશે.
- (૩) અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ ડિઝર્ટેશનના પ્રશ્નપત્રના પણ અઠવાડિક ચાર તાસ રહેશે. એક અનુસ્નાતક અધ્યાપક ડિઝર્ટેશનના એક અથવા એકથી વધુ ત્રણ વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપી શકશે.
- (૪) વિદ્યાર્થીએ ડિઝર્ટેશનના વિષય ઉપર આશરે ૧૦૦ પાનાનો વિવેચનાત્મક નિબંધ લખવાનો રહેશે. પાનાંની સંખ્યા આધાર માટે છે. લેખનની ગુણવત્તા મૂલ્યાંકનના કેન્દ્રમાં રહેશે.
- (૫) આ નિબંધ / નિબંધો યુનિવર્સિટી પરીક્ષા શરૂ થાય ત્યાં સુધીમાં પ્રોફેસર-ઈન-ચાર્જના પ્રમાણપત્ર સાથે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા વિભાગ ઉપર પરીક્ષણ કાર્ય માટે મોકલી આપવાના રહેશે.
- (૬) કોઈપણ અનુસ્નાતક શિક્ષક ડિઝર્ટેશનનો પરીક્ષક થઈ શકશે.
- (૭) અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ જ ડિઝર્ટેશન પણ ૧૦૦ ગુણનું રહેશે.

: ગુણ વિભાજન :

ડિઝર્ટેશનનું બાહ્ય મૂલ્યાંકન : ૭૦ ગુણ

ડિઝર્ટેશન વાયવા : ૩૦ ગુણ

કુલ ગુણ - ૧૦૦

SEMESTER- IV

PAPER-404 Elective Course Option- II

(પર્યાવરણ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ)

1. Main Objectives :

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Book Review Field Work, Quiz and
Research Report.

એકમ-૧ પર્યાવરણ : ખ્યાલ અને અગત્યતા

૧. પર્યાવરણ : અર્થ અને પરિચય
૨. પર્યાવરણનો અભ્યાસ : મહત્વ અને આવશ્યકતા
૩. પર્યાવરણના પ્રકાર
૪. પર્યાવરણના ઘટકો :
 - ૧) અજૈવિક ઘટકો : ધનાવરણ, જલાવરણ, વાતાવરણ
 - ૨) જૈવિક ઘટકો
 - ૩) ઊર્જા ઘટકો

એકમ-૨ પર્યાવરણ અને પ્રદૂષણ :

૧. પ્રદૂષણનો અર્થ
૨. પર્યાવરણ પ્રદૂષણનાં કારણો
૩. પર્યાવરણ પ્રદૂષણના પ્રકારો
૪. પર્યાવરણ પ્રદૂષણના વૈશ્વિક પ્રશ્નો
૫. પર્યાવરણ અને કાયદો
૬. પર્યાવરણ પર થતી અસરનું મૂલ્યાંકન

એકમ-૩ પર્યાવરણીય આયોજન અને વ્યવસ્થાપન

૧. પર્યાવરણીય આયોજન
 - (૧) પર્યાવરણીય અનુભૂતિ
 - (૨) પર્યાવરણીય શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ
 - (૩) સંસાધનોનું આયોજન

- (૪) પર્યાવરણીય પ્રભાવ અને મૂલ્યાંકન
- (૫) પર્યાવરણીય અવકર્ષણ અને પ્રદૂષણ નિયંત્રણ
- ૨. વસ્તી વૃદ્ધિની પર્યાવરણ પર અસર
- ૩. વસ્તી વધારાની માનવ સ્વાસ્થ્ય પર અસર

એકમ-૪ કુદરતી પ્રકોપો અને આપત્તિઓ :

- ૧. આપત્તિનો અર્થ અને ખ્યાલ
- ૨. આપત્તિઓના પ્રકારો અને અસરો
 - (૧) પ્રાકૃતિક વિવિધ આપત્તિઓ અને અસરો
ઘરતીકંપ, જ્વાળામૂખિ, ચક્રવાત, પૂર અને દુષ્કાળ
 - (૨) માનવ પ્રેરિત વિવિધ આપત્તિઓ અને એની અસરો.
 - ભૌતિક આપત્તિઓ : ભૂકંપ, ભૂમિપાત, જમીન ઘસારણ અને હિમપાત
 - રાસાયણિક આપત્તિઓ : રાસાયણિક શસ્ત્રો, અણુ વિસ્ફોટ અને અણુ દુર્ઘટના
 - જૈવિક આપત્તિઓ : ગીચવસ્તી ક્ષેત્રો, સમસ્યાઓ, અકસ્માત, સમૃદ્ધ પર તેલ પ્રસરણ, એન્ફેક્ષ (ANPHRAX)
- ૩. ભારતમાં આપત્તિઓનું પ્રાદેશિક ચિત્ર
- ૪. ભારતમાં આપત્તિઓનું ઋતુગત ચિત્ર

એકમ-૫ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન (ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ) :

- ૧. વિવિધ આપત્તિનું વ્યવસ્થાપન
- ૨. વિવિધ આપત્તિઓ સંદર્ભે પૂર્વ આયોજન અને બચાવ રાહત
- ૩. અસરગ્રસ્તોની અસ્વસ્થતા અને તેના ઉપચાર

સંદર્ભગ્રંથો :

- ૧. માનવ અને પર્યાવરણ : ડો. નીલેન્દ્રકુમાર ગ. દીક્ષિત, અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧
- ૨. પર્યાવરણ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ : ડો. જે. સી. પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
- ૩. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન (ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ) : ડો. નીલેન્દ્રકુમાર ગ. દીક્ષિત, અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧
- ૪. પર્યાવરણ અધ્યયન : એરય ભરૂચા.
- ૫. પર્યાવરણ અને આપત્તિનું વ્યવસ્થાપન : ડો. સી. ડી. મોદી, ડો. લીલાબેન સ્વામી અને અન્ય, સ્વામી પ્રકાશન, પાટણ.

SEMESTER- IV

PAPER-404 Elective Course Option- III

અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય

- એકમ :૧ સાહિત્ય અને વિભિન્ન ભાષાઓ
વિભિન્ન ભાષાઓનો પરસ્પર પડતો પ્રભાવ
સનાતન સાહિત્ય-ઉત્તમ સાહિત્યના અનુવાદનું મૂલ્ય
- એકમ :૨ અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ, અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગિતા
- એકમ :૩ ક. અનુવાદકની સજ્જતા ગ. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
ખ. અનુવાદના પ્રકાર ઘ. અનુવાદની મર્યાદાઓ
- એકમ :૪ ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ અને પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ
- એકમ :૫ અનુદિત કૃતિનો અભ્યાસ
ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ – જયંત પાઠક, રમણ પાઠક

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

૧. નિવેદન-અનિલા દલાલ
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન-મોહનભાઈ પટેલ
૩. અનુવાદ કલા – અનુ. નવનીત મદ્રાસી
૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ એક સંગોષ્ઠિ – સંપા. મોહનભાઈ પટેલ

SEMESTER-IV

Paper No : 405 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 405 Option-I (Information Technology and Data Analysis)

1. Main Objectives :

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Practical, Book Review Field Work,
Quiz and Research Report.

Unit:1 SPSS :

- Starting SPSS
- Entering Value in Worksheet
- Descriptive statistics
Frequency Distributions
Table and Cross tabulation
Mean, Median, mode, standard Deviation

Unit : 2 SPSS :

- Correlation
- Regression
- Covariance and auto covariance
- Hypothesis Testing , T-Test, F-Test (ANOVA)
- Creating Charts

Unit : 3 Basic Terminology

- ATM Bug Virus Password
- Byte Bit Web Modem
- Program Flowchart Boot Post
- Backup LAN WAN MAN
- ASCII

Unit : 4 Installation :

- Installing Basic software Like MS Office
- CD Burning Software Installations
- Installation or Adding Printer
- Installation or Adding Fonts
- Installation Sound driver
- Installation Drivers for any Hardware
- Installation new software and removing them using control panel.

Reference :

- Personal Computer, Window XP Vista and Microsoft Office 2007, Antani Hemang and Shah Keyur, TMH
- PC Software for windows 98 made simple, Taxali RK, TMH
- Mastering Microsoft Office 2000 D.P. Nagpal, Wheeter Publishing.

SEMESTER-IV

Paper No : 405 Inter Disciplinary Course : Choice any one option.

Paper No. 405 Option-II (Social Problems)

1. Main Objectives :

- Over the years, India's social problems have become difficult, intricate and hydra headed, pervading the entire social, economic, cultural and demographic structure. Keeping this in view, this paper aims at introducing the students to the concept and various perspectives on social problems. It also aims at providing detailed knowledge about specific social problems ranging from socio-cultural problem to socio demographic.

2. The Scheme of Question paper

- The Paper will consist four units.
- Total Marks are : 100

70 : External Examination

30 : Internal Evaluation

10. Marks : Internal Examination

10. Marks : Seminar, Presentation, Assignment

10. Marks : Book Review Field Work, Quiz and Research Report.

Unit : 1 Concept and Socio Logical Perspectives :

- Definition
- How and when issue becomes a social problem
- Subjective definition and objective condition
- Stages in its development
- Assumptions of social problems

Perspectives on social problems

- Functional perspective
- Conflict perspective
- Symbolic interactionist perspective

Unit : 2 Socio cultural problems :

- Corruption
- Sec-deviation
- Dowry

Unit : 3 Socio economic and structure problems

- Poverty
- Unemployment
- Drug addiction

Unit : 4 Socio Demographic Problems :

- child Labor
- Problems of elderly
- Physically Challenged

References :

1. Azia, Abdul, (1994) Poverty, Alleviation in India : Policies and programmes, New Delhi : Ashish Publication.
2. Bajpai, P.K. (1992) Youth, Education and Unemployment, New Delhi : Ashish Publishing house.
3. Ghosh, S.K. (1996) The new World of Prostitutes, APH Publication corporation.
4. Julian Joseph (1989) Social problems (6th Edition) New jersy : Prentice Hall.
5. Mani, D. Ram (1988) The Physically handicapped in India, New Delhi : Shilpa Publication.
6. Modi, Ishwar and Modi, Shalini (1997) Drugs : Addiction and Prevention, jaipur : Rawat Publication.
7. Murickan L. (ed.) 1989 Poverty in India : Challenges & Responses, Banglore : Xavier board Publication.
8. Sharma Vijay (1994) Protection to women in Matrimonial Home, New Delhi : Deep and Deep publication.
9. Singh, Amarnath (1990) Child Labour in India, New Delhi : Shipra Publication.
10. Singhvi, L.M. (1977) Unemployment problems in India, New Delhi : National publishing House.
11. Srivastava C.P. (2001) Corruption India's Enemy within, Delhi : Macmillan
12. Taja M.K. (1993) Dowry : A Study in Attitudes and practices, New Delhi : Inter India Publications.
13. Sharma R.K. (1998) Social Problems and Welfare, Atlantic Publishers : New Delhi.
14. Ahuja Rm (2003), Social Problems in India, Rawat Publications : Jaipur
15. Wilson, Gial (2000) Understanding old age : Critical and Global Perspective : New Delhi : Sage Publication.
16. Kapoor. T. (1985) Dpug Epidemic among handicapped in India, New Delhi: Mittal Publication.

Gradation Point :

Grade Point	Description	% of Marks	Division/ Grade
10	Outstanding	90% → 99%	First/ O
9	Excellent	80% → 89%	First/ A
8	Very Good	70% → 79%	First/ B
7	Good	60% → 69%	First/ C
6	Fair	50% → 59%	Second / D
5	Average	40% → 49%	Pass / E
4	Dropped	Below 40%	F

- F = Dropped (< 40%)